

'ข้าวแตน' ของกลุ่มแม่บ้านโคกใหญ่ จ.ขอนแก่น

ก ารแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตให้สูงขึ้น มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหลายกลุ่มที่ใช้เวลาว่างจากการทำไร่ทำนา มาแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สามารถทำรายได้ให้กับสมาชิกในระดับที่น่าพอใจ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกใหญ่ หมู่ที่ 8.10 ต.บ้านฝาง อ.บ้านฝาง จ.ขอนแก่น ที่นำเอาข้าวเหนียวพันธุ์ กข.6 มาแปรรูปเป็น "ข้าวแตน" สามารถขายได้ในราคาสูงกว่าต้นทุนมาก นอกจากนี้ยังได้พัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์จนชนะเลิศการประกวดข้าวแตนในงานวันเกษตรกรภาคอีสานเมื่อปี 2543

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกใหญ่ได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเมื่อปี 2542 โดยได้รับคำแนะนำจากคุณกอบกุล อนันตกุล เจ้าหน้าที่งานเคหกิจการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านฝาง ได้มีการระดมทุนจากสมาชิกหุ้นละ 100 บาทเป็นเงิน 12,000 บาท เป็นทุนเบื้องต้นในการดำเนินกิจกรรม ต่อมาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตรจำนวน 200,000 บาท เป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิตการเกษตร และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงอาคารที่ทำการกลุ่มฯ

สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มดำเนินการมีหลายอย่าง ได้แก่ ข้าวเกรียบพืชผัก เช่น ข้าวเกรียบฟักทอง ข้าวเกรียบมันเทศ ข้าวเกรียบฟักทองผสมมันเทศ ข้าวเกรียบคะน้าผสมใบเตย ฯลฯ หากยังไม่ทอดก็ขายราากาหนึ่ง หากทอดก็ขายอีกราคา ทั้งแบบทอดและยังไม่ทอดสามารถทำรายได้ให้กับ

สมาชิกโขอยู่

แต่ผลิตภัณฑ์ที่สร้างชื่อเสียงและทำรายได้ให้กับกลุ่มคือ "ข้าวแตน" ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากข้าวเหนียว เป็นข้าวที่เกษตรกรบ้านโคกใหญ่นิยมปลูกกันจากข้าวสารพันธุ์ กข.6

สำหรับการผลิตข้าวแตนมีส่วนผสมและวิธีการทำดังนี้

ส่วนผสม

1. ข้าวสารเหนียว 1 กิโลกรัม
2. น้ำตาล 2 ช้อน
3. งาคั่ว/งาขาว 2 ช้อนโต๊ะ
4. เกลือไอโอดีน 1 ช้อนโต๊ะ
5. กระทียมโขดกะเทียม 1 ช้อนโต๊ะ

วิธีทำ

1. แช่วข้าวสารเหนียว 3-6 ชั่วโมง

2. นำไปนึ่งให้สุก
3. นำส่วนผสมทั้งหมดผสมคลุกเคล้ากับข้าวหนึ่ง
ในขณะที่ยังร้อนอยู่
4. นำส่วนผสมที่ได้ใส่ลงในแม่พิมพ์ขนมที่มี
ลักษณะเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1.5 นิ้วที่
รองด้วยผ้าพลาสติกและลวดตะแกรง
5. นำไปผึ่งแดดโดยวางลงบนลวดตะแกรงให้แห้ง
ประมาณ 1-2 แดด
6. นำไปทอดด้วยไฟปานกลางจนเหลืองได้ที่
7. ปลดยंत्रไว้ให้เย็นก่อนจะนำไปบรรจุลง ถุงละ

10 ชิ้น

8. รอกำหนด

การที่สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้รวมกลุ่มกัน
เพื่อร่วมคิดร่วมทำ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อให้มีรายได้
เสริมจากการทำไร่ ทำนา นับเป็นสิ่งที่ต้องส่งเสริมการแปรรูป
ผลผลิตทางการเกษตรก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
สามารถทำให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยการนำเอาผลผลิตที่มีมากใน
ท้องถิ่นมาเพิ่มมูลค่าและเป็นการเก็บรักษาผลผลิตไว้ได้นาน ๆ

การที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกใหญ่ได้นำ
เอาข้าวสารเหนียว กข.6 มาแปรรูปเป็นข้าวแตนนับว่า
เป็นการเพิ่มมูลค่าได้ถึง 10 เท่าตัว นับเป็นตัวอย่างที่ดีที่
กลุ่มอื่น ๆ จะคิดค้นนำเอาผลผลิตในท้องถิ่นของตนมาแปรรูป
เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ชนิด
ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด...
หากตั้งใจจริงย่อมประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน.

อำพน ศิริคำ